

Załącznik
do Uchwały nr 431/2010
Zarządu Powiatu Czarnkowsko - Trzcianeckiego
z dnia 15 października 2010r.

**PROGRAM ROZWOJU (OPREACYJNY)
POWIATU CZARNKOWSKO – TRZCIANECKIEGO
NA LATA 2011 - 2015**

Czarnków 2010r.

PAŹDZIERNIK 2010
Powiat Czarnkowsko - Trzcianecki

Rozdział 1.

Program rozwoju powiatu, jego idea, cele i zakres

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w art. 15, określa programy operacyjne i programy rozwoju jako dokumenty o charakterze operacyjno-wdrożeniowym strategii opracowanych przez rząd i samorządy terytorialne.

Zatem formalnym celem niniejszego programu rozwoju, zwanego dalej w skrócie Programem, jest wdrażanie strategii rozwoju powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego, zwanej dalej Strategią w pierwszym 5-cio leciu jej obowiązywania, tj. w latach 2011-2015 i przyczynienie się do osiągnięcia niektórych celów szczegółowych (operacyjnych) przewidzianych w Strategii, a co najmniej uwidocznienia się skutków ich realizacji.

Program zakłada a priori, że powiat będzie dążył do osiągnięcia wszystkich celów szczegółowych przewidzianych w Strategii, wdrażając działania strategiczne, opisane w podrozdziale VII.2. Strategii, a także inne działania, dzisiaj nie zidentyfikowane i nie nazwane, których potrzeba i zastosowanie ujawniać się będzie w trakcie realizacji i śródkresowych ocen Strategii. Powiat wykorzysta też wszystkie inne narzędzia przewidziane w rozdziale VIII Strategii dla osiągnięcia celów szczegółowych Strategii, a pośrednio, znacznego zaawansowania realizacji celów strategicznych, przewidzianych na cały okres obowiązywania Strategii, tj. na 10 lat. Przyczyni się to również, w możliwie największym stopniu, do urzeczywistnienia wizji rozwoju powiatu opisanej w Strategii, tego docelowego stanu, istniejącego w wyobraźni lokalnej społeczności i przez nią oczekiwanego. Powinien to być cel główny dążeń samorządu powiatowego i reprezentowanej przez niego społeczności w trakcie realizacji Strategii i Programu.

Wizja jest macierzą celów strategicznych, te bowiem wywodzą się z niej, są skutkiem jej dekompozycji, rozwinięcia i skonkretyzowania, ale jej perspektywa czasowa niekoniecznie mieścić się musi w ramach czasu objętego Strategią, często wykracza poza ten czas. Niemniej jej urzeczywistnienie pozostaje głównym, nadrzędnym celem Strategii i Programu. Dla przypomnienia podajemy jej treść:

„Powiat z przestrzenią dostosowaną do oczekiwań społecznych, wyposażony w niezbędną infrastrukturę, charakteryzujący się zrównoważonym rozwojem społeczno – ekonomicznym,

osiągniętych dzięki optymalnemu wykorzystaniu zasobów społecznych, gospodarczych, kulturowych i przyrodniczo – krajobrazowych, a przez to zapewniający pracę oraz wzrost poziomu i jakości życia mieszkańcom ”.

Program, jako dokument operacyjno-wdrożeniowy, podlega uchwaleniu przez Zarząd Powiatu, czym różni się od Strategii, która wytyczając cele rozwoju powiatu i działania strategiczne - podlega uchwaleniu przez Radę Powiatu. Niniejszy Program zostaje dołączony do Strategii, jako dokument uzupełniający.

Rozdział 2.

PRIORYTETY

Rozporządzenie Rady (WE) w dnia 11 lipca 2006r. ustanawiające przepisy dotyczące Funduszy Europejskich (EFRR, EFS, FS) za priorytet uznaje grupę powiązanych ze sobą operacji (działań) posiadających określone, mierzalne cele. Zaś operacja (działanie) to projekt lub grupa projektów realizowanych przez jednego lub więcej beneficjentów, pozwalająca osiągnąć cele priorytetu (a pośrednio - cele Strategii).

Priorytet wg. „Słownika języka polskiego” i potocznego rozumienia tego słowa to coś, co ma pierwszeństwo. Jest to więc pierwszoplanowa rzecz, sprawa, projekt, grupa projektów itp.

Na użytek Programu priorytet rozumiany będzie dwojako, w obydwu znaczeniach. Formalno-prawnych (unijnym), bo odnosić się będzie nie do czego innego, jak do grup powiązanych ze sobą działań (operacji) i językowym - bo dotyczyć będzie działań i przedsięwzięć (projektów) zhierarchizowanych na pierwszych miejscach list realizacyjnych. Jest to istotne w sytuacji niewystarczającej zasobności sił i środków finansowych (własnych i obcych), jakimi dysponować będzie powiat w najbliższych 5 latach. Oczywiście, że wiele działań (operacji) i projektów, nie objętych priorytetami, może być - i będzie - z powodzeniem realizowanych, gdyż nie wymagają one dodatkowych funduszy, zwłaszcza inwestycyjnych. Wystarczy do ich wdrożenia racjonalizacja wydatków bieżących, pomysłowość, innowacyjność podejścia do określonych przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych.

Kryteriami, które posłużyły do wyboru priorytetów były:

- natężenie oczekiwań społecznych, wyrażonych wobec władz powiatu w bieżących kontaktach ze społecznością lokalną i w trakcie konsultacji Strategii (rolą samorządu jest zaspokajanie- w miarę możliwości- tych potrzeb i oczekiwań społecznych);
- stopień zgodności z celami rozwojowymi Strategii i przewidywana wielkość wpływu działań (operacji) i zadań, na realizację tych celów;
- wykonalność operacji i poszczególnych zadań;
- możliwości budżetowe powiatu i spodziewany udział partnerów we współfinansowaniu przedsięwzięć.

PRIORYTET I

Infrastruktura komunikacyjna

Celem Priorytetu jest poprawa infrastruktury transportowej i teleinformatycznej.

Cel Priorytetu będzie osiągany poprzez wdrożenie grupy mających z sobą związek działań strategicznych (operacji) i wywodzących się z nich pojedynczych projektów. Działania te przewidziane są w Strategii i przyporządkowane poszczególnym celom szczegółowym, do osiągnięcia których mają się bezpośrednio przyczyniać. Tak więc służyć one będą zarówno osiągnięciu celu Priorytetu, jak i celów szczegółowych Strategii, a pośrednio – celów strategicznych.

Spodziewać się należy, że uruchomienie i wdrożenie grupy powiązanych działań strategicznych, o których mowa, przyczyni się w szczególności do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Strategii: celu 1.1., 1.3., 2.1., 2.5., 3.1., a poprzez nie do znacznego zaawansowania realizacji celów strategicznych nr 1, 2 i 3.

Grupa powiązanych, ze sobą działań (operacji) to w szczególności działania: 1.1.1., 1.1.5., 1.1.6., 1.1.7., 1.3.1., 2.1.2., 2.1.8., 2.5.6., 3.1.1. (numeracja celów i działań, jak w podrozdziale VII.2. Strategii).

Wśród działań strategicznych służących osiągnięciu celu Priorytetu i celów szczegółowych Strategii, mogą też znaleźć się inne działania strategiczne, nie wymienione wyżej, a przewidziane w podrozdziale VII.2. Strategii, bądź zupełnie nowe, nie zidentyfikowane dotąd.

Mogą one być wprowadzone do Strategii później po śródkresowych ocenach stopnia realizacji Strategii (i Programu), bądź realizowane doraźnie, wskutek uznania ich za skuteczne w osiągnięciu celu Priorytetu, bądź celów Strategii.

PRIORYTET II

Rozwój i bezpieczeństwo zasobów ludzkich.

Priorytet ten obejmuje realizację szeregu działań strategicznych (operacji), mających wspólny cel: „Zapewnienie rozwoju i szeroko pojętego bezpieczeństwa zasobów ludzkich”. Realizacja tych działań zapewni nie tylko osiągnięcie powyższego celu Priorytetu, ale przyczyni się do osiągnięcia następujących celów szczegółowych Strategii. 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 3.1., 3.2., 3.3., a przez nie do znacznego zaawansowania realizacji celów Strategicznych nr 2 i 3.

W grupie operacji (działań) służących osiągnięciu celu Priorytetu i celów szczegółowych Strategii znajdują się w szczególności działania oznaczone numerami 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5., 2.1.6., 2.1.7., 2.2.1., 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4., 2.3.5., 2.3.6., 2.4.1., 2.4.2., 2.4.3., 2.4.4., 2.4.5., 2.4.6., 2.4.7., 2.5.1., 2.5.2., 2.5.3., 2.5.4., 2.5.5., 2.5.7., 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 3.1.4., 3.1.5., 3.1.6., 3.1.7., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3., 3.2.4., 3.2.5., 3.2.6., 3.2.7., 3.2.8., 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3., 3.3.4., a także inne – na zasadzie opisanej wyżej (przy Priorytecie I.)

Numeracja celów Strategii i działań jak w podrozdziale VII. 2. Strategii.

PRIORYTET III

Zachowanie i wykorzystanie dziedzictwa natury i kultury:

Cel tego Priorytetu, zawarty już w jego nazwie, realizowany będzie przez grupę operacji (działań), których cel jest tożsamy lub zbieżny z celem Priorytetu. Podjęcie tych działań przez realizatorów Strategii i Programu umożliwi jednocześnie, w sposób bezpośredni, osiągnięcie kilka celów szczegółowych Strategii, a to: celu 1.2., 1.3., 4.1., 4.2. oraz dwóch celów strategicznych 1 i 4.

Grupa działań (operacji), których realizacja ma przyczynić się do osiągnięcia celu priorytetu i celów Strategii to 1.1.1., 4.1.1., 4.1.2., 4.2.1., 4.2.2., 4.2.9., oraz inne działania na zasadzie opisanej przy Priorytecie I. Numeracje celów i działań strategicznych jak w podrozdziale VII.2. Strategii.

Rozdział 3

System realizacji Programu

System realizacji – to system procedur i zasad obowiązujących realizatorów Programu w zakresie finansowania, zarządzania, monitorowania i kontroli realizacji działań (operacji) i przedsięwzięć. Ma on odpowiedzieć na pytania:

- kto i kiedy realizuje operacje bądź poszczególne przedsięwzięcia (projekty, zadania),
- jakie są źródła finansowania operacji bądź przedsięwzięć,
- w jaki sposób będzie kontrolowana i oceniana ich realizacja.

Są to – jak widać – zasady znane, jasne i proste.

Wyjaśnienia wymaga jednak system finansowania operacji, bądź pojedynczych przedsięwzięć i oceny ich wykonania (ewaluacji).

Finansowanie działań strategicznych (operacji) i przedsięwzięć inwestycyjnych jest ograniczone w najbliższych latach do tych, które są w trakcie realizacji, zgodnie z WPI. Zaciągnięto na nie kredyty, które będą obsługiwane (odsetki) i spłacone (raty) do 2015 roku. Stąd też w tabeli 3.1. dotyczącej projekcji budżetu do 2015 roku występuje permanentny brak wolnych środków netto, ograniczający podjęcie kolejnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Niemniej, z zachowaniem umiaru, Program rekomenduje zaciągnięcie w latach 2013 – 2014 dalszych kredytów, z obsługą i spłatą rat wychodzącą poza 2015rok. Kredyt ten, wzbogacony funduszami unijnymi i strategicznych partnerów, umożliwił by rozpoczęcie realizacji kolejnych przedsięwzięć (projektów) z listy prezentowanej w rozdziale 4 niniejszego Programu.

W przypadku wystąpienia okoliczności umożliwiających wcześniejsze rozpoczęcie kolejnych inwestycji (np. nadzwyczajny dopływ środków do budżetu powiatu), jest oczywiste że Zarząd Powiatu nie omieszką, tego wykorzystać i nowe inwestycje zapoczątkuje.

Tabela: 3.1. Stan i prognoza środków na inwestycje, uwzględniająca środki własne powiatu i wpływy środków zewnętrznych na rzecz tych inwestycji (środki unijne, budżet państwa, i inne jednostki samorządu terytorialnego)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
I Dochody ogólne zł.	80.057.563	82.500.000	85.700.000	88.900.000	92.100.000	95.300.000
II Wydatki bieżące zł	77.990.119	80.000.000	82.700.000	85.400.000	88.100.000	90.800.000
III Wolne środki brutto zł.	2.067.444	250.000	3.000.000.	3.500.000	4.000.000	4.500.000
IV Wydatki na obsługę długu zł.	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
V Wolne środki netto (III- IV)	1.067.444	1.500.000	2.000.000	2.500.000	3.000.000	3.500.000
z tego: VI Spłata zaciągniętych zobowiązań(zł)	6.545.447	3.816.585	3.721.353	3.721.353	3.721.353	3.721.353
VII Pozostaje na inwestycje (bądź spłatę rat kolejnych kredytów)	-5.478.003	-2.316.585	-1.721.353	-1.221.353	-721.353	-221.353

Ewaluacja. Do oceny skutków realizacji celów strategicznych przewidziano w rozdziale VII Strategii zestaw miar w postaci wskaźników długofalowego oddziaływania na powiat. Realizacja tych celów nie daje bowiem natychmiastowych, bezpośrednich efektów. Do pomiaru stopnia realizacji celów szczególnych przewidziano (tamże) wskaźniki rezultatu, oceniające bezpośredni wpływ działań na te cele. Obydwa wskaźniki – oddziaływania i rezultatu, a także zaproponowane poniżej wskaźniki produktu, zwłaszcza całe ich zestawy przypisane poszczególnym priorytetom będą wykorzystywane do oceny stopnia realizacji priorytetów Programu. Także do oceny bezpośrednich wyników uzyskanych z realizacji poszczególnych projektów (przedsięwzięć). Pomocne bywają także wskaźniki wkładu. Wskaźniki wkładu odnoszą się do rodzaju nakładów: osobowych, materiałowych bądź finansowych przewidzianych na realizację przedsięwzięć. Wskaźniki produktu zaś – do bezpośrednich wyników uzyskanych z włożonych wkładów. Im lepsze będą skutki realizacji poszczególnych zamierzeń i wyższe wskaźniki, tym wyższą ocenę będą miały zrealizowane projekty.

A oto rekomendowane wskaźniki produktu dla poszczególnych priorytetów (także projektów).

Dla Priorytetu I

- długość zmodernizowanych dróg, wybudowanych chodników, ciągów pieszo – rowerowych itd. (km),
- liczba wybudowanych przejść dla pieszych, punktów oświetleniowych, zatok autobusowych. (szt.),
- liczba węzłów dostępowych, umożliwiającego dostęp do sieci szerokopasmowej.

Dla Priorytetu II

- liczba budynków szkolnych poddanych termomodernizacji (szt.),
- powierzchnia nowo wybudowanej hali sportowo – widowiskowych (m2),
- liczba projektów promocji zdrowia (szt.),
- udzielone wsparcie organizacjom pozarządowym (ilość)
- wyposażenie policji i straży pożarnej (kwota lub rodzaj i liczba sprzętu zakupionego),
- skutecznie udzielona pomoc bezrobotnym w pozyskaniu pracy (ilość osób),
- skutecznie udzielana pomoc rolnikom (przez ODR, Izbę Rolniczą, LGD) podejmującym dodatkową działalność nierolniczą (ilość osób),
- liczba projektów promocji przedsiębiorczości (szt.).

Dla Priorytetu III

- liczba rozlokowanych tablic informacyjnych dotyczących miejsc atrakcyjnych turystycznie, przyrodniczo i kulturowo oraz znaków rozpoznawczych powiatu (szt.),
- liczba wydanych informatorów, katalogów ofert dot. wydarzeń w powiecie (gospodarczych, kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych, folklorystycznych itd.) szt.,
- liczba imprez promujących ochronę unikalnego środowiska i krajobrazów oraz zabytków kultury (szt.).

Rozdział 4.

Wybrane w ramach priorytetów do realizacji w pierwszej kolejności operacje / projekty (przedsięwzięcia) wraz z ich finansowaniem i innymi elementami systemu realizacji.

Lp	Nazwa operacji/ przedsięwzięcia	Jednostka organizacyjna realizująca operacje	Lata realizacji	Koszt ogólny operacji zł.	Instytucje przewidziane do realizacji i finansowania operacji				
					Powiat	Fundusze strukturalne (UE)	Budżet państwa	Gminy	Inne jednostki organizacyjne
							Samorząd województwa		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PRIORYTET I									
1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1323P Krzyż Wlkp. – Drawsko wraz z wiaduktem.	Zarząd Dróg Powiatowych	2010 - 2011	6.764.435	3.254.450	3.235.250	-	-	-
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1317P od drogi wojewódzkiej nr180 do miejscowości Smolarnia.	Zarząd Dróg Powiatowych	2011	5.937.587	2.968.794	2.968.793	-	-	-
3.	Budowa chodników w Walkowicach i Gębicach	Zarząd Dróg Powiatowych	2010	131.286	65.682	-	-	65.604	-
4.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń – Trzcianka	Zarząd Dróg Powiatowych	2011- 12	4.110.843	X	X	X ----- -	X	-
5.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1326P wraz z chodnikiem w miejscowości Zofiowo	Zarząd Dróg Powiatowych	2011- 12	3.011,358	X	-	X ----- -	X	-

6.	Budowa chodników w Rosku	Zarząd Dróg Powiatowych	2011-13	199.926	X	X	-	X	-
7.	Budowa chodników w miejscowości Krosin, Romanowo Dolne (I Etap)	Zarząd Dróg Powiatowych	2012-13	756.082	X	-	-	X	-
8.	Przebudowa drogi powiatowej Sławno – Kamionka – Sokołowo	Zarząd Dróg Powiatowych	2014 - 2015	7.000.000	X	X	-	-	-
9.	Budowa szkieletowych sieci szeroko pasmowych i podłączenie do nich około 5000 gospodarstw domowych jedn. organ. (wg. WRPO w przeliczeniu na powiat)	Urząd Marszałkowski zgodnie w WRPO przy pomocy organizacyjnej Starostwa	2011 - 2015	10.000.000	X	X	- ----- X	-	-

Znakiem X oznaczono instytucje przewidziane do realizacji i finansowania operacji.

Lp	Nazwa operacji/ przedsięwzięcia	Jednostka organizacyj na realizująca operacje	Lata realizacji	Koszt ogólny operacji zł.	Instytucje przewidziane do realizacji i finansowania operacji				
					Powiat	Fundusze Strukturalne (UE)	Budżet państwa	Gminy	Inne jednostki organizacyjne
							Samorządu wojew.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PRIORYTET II									
1.	Budowa hali sportowej przy LO Czarnków.	Starostwo Powiatowe	2014 – 2015	3.000.000	X	X	-	-	-
2.	Termomodernizacja budynków ZSP w Czarnkowie.	Starostwo Powiatowe	2014 - 2015	600.000	X	X	-	-	-
3.	Rozbudowa Szpitala w Czarnkowie (poprawienie warunków leczenia, dostosowanie do wymogów pracy)	ZOZ przy pomocy Starostwa	2014- 2015	12.000.000	X	X	-	-	X (ZOZ)
4.	Budowa (rozbudowa szpitala w Trzciance (Oddział Rehabilitacji Leczniczej)	ZOZ przy pomocy Starostwa	2013 - 2015	5.000.000.	X	X	-	-	X (ZOZ)
5.	Rozszerzenie działalności Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance przez powierzenie mu roli Krzewiciela Kultury w terenie.	Starostwo Powiatowe	2011 - 2012	300.000	X	X	-	-	-
6.	Powołanie Zakładu Opiekuńczo Leczniczego w Trzciance.	Organizacja pozarządowa przy pomocy Starostwa	2011 - 2014	2.000.000	X	X	-	X	X (Organizacja pozarządowa))
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu poprzez zakup taboru samochodowego dla służb zespólnych.	Starostwo Powiatowe	2011 – 2015	150.000 rocznie	X	-	-	-	-

Znakiem X oznaczono instytucje przewidziane do realizacji i finansowania operacji.

Lp	Nazwa operacji/ przedsięwzięcia	Jednostka organizacyjna a realizująca operacje	Lata realizacji	Koszt ogólny operacji zł.	Instytucje przewidziane do realizacji i finansowania operacji				
					Powiat	Fundusze Strukturalne (UE)	Budżet państwa	Gminy	Inne jednostki organizacyjne
							Samorządu wojew.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PRIORYTET III									
1.	Budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej powiązanej ze szlakiem wodnym Pętli Wielkopolskiej (budowa ścieżek pieszo – rowerowych, przystani wodnych itd.), w celu udostępnienia turystom piękna natury i kultury ziemi czarnkowsko – trzcianieckiej (I etap)	Nowy kontakt terytorialny	2014 - 2015	20.000.000	X	X	$\frac{X}{X}$	X	-
2.	Utworzenie partnerstwa wielosektorowego dla ochrony zabytków natury i kultury)	Partnerstwo z organizacjami pozarządowymi	2011 - 2015	2.500.000	X	X	$\frac{X}{X}$	X	X (Organizacja pozarządowa)
3.	Zintensyfikowanie promocji dziedzictwa natury, kultury, sportu i turystyki powiatu	Starostwo	2011- 2015	100.000 rocznie	X	-	-	X	X (Organizacja pozarządowa)

Znakiem X oznaczono instytucje przewidziane do realizacji i finansowania operacji.